

Justitiedepartementet

Angående betänkandet Skärpta straff för flerfaldig brottslighet (SOU 2023:1)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Förslagen innebär en ökning av den allmänna repressionsnivån i det straffrättsliga systemet. Ekobrottsmyndigheten har inga synpunkter på frågan om hur hög den allmänna repressionsnivån i det straffrättsliga systemet ska vara. Yttrandet avser synpunkter som berör de lagtekniska lösningar som föreslås och de konsekvenser som förslagen kan få för myndigheten.

I betänkandet föreslås en ny modell för straffmätning av flerfaldig brottslighet som innebär att varje nytt brott ska bedömas proportionellt lika och att hela straffskalan ska utnyttjas i större omfattning. Förslaget i 29 kap. 1 § tredje stycket brottsbalken är dock inte utformad så att det av lagtexten går att utläsa att straffmätningen ska ske på det sätt som förordas i betänkandet, vilket måste anses vara ett problem med hänsyn till legalitetsprincipen. Ekobrottsmyndigheten anser därför att lagtexten bör förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ekobrottsmyndigheten har inget att erinra mot förslaget om att lagfästa s.k. straffmätningsstationer, men anser att det, till skillnad från vad som föreslås i betänkandet, ska vara möjligt att göra avsteg från en sådan modell vid avdrag på straffet på grund av billighetsskäl eller liknande förhållanden. Om kompensation för exempelvis långsam handläggning inte kan bli tillräckligt stor för att ensam flytta ned straffet till en lägre straffmätningsstation, bör rätten i stället kunna bestämma ett straff som ligger mellan två straffmätningsstationer. Det innebär att den tilltalade skulle kunna få gottgörelse i brottmålsprocessen i stället för genom statens skadereglering.

De brott som Ekobrottsmyndigheten utreder är ofta komplexa och innefattar ett stort antal brottsmisstankar. Förundersökningsbegränsning är därför av avgörande betydelse för att myndigheten ska kunna arbeta effektivt och utreda fler brott. Myndigheten gör bedömningen att förslagen innebär att möjligheterna att förundersökningsbegränsa kommer att minska. En minskning av användningen av förundersökningsbegränsning innebär att resurser måste läggas på att utreda fler misstankar beträffande redan misstänkta eller tidigare lagförda personer. Det kommer att leda till att resurserna för att utreda brottsmisstankar i andra ärenden minskar, även beträffande grova organiserade ekobrott. De övergripande konsekvenserna för ekobrottsbekämpningen behöver analyseras närmare.

I betänkandet uppskattas att Ekobrottsmyndigheten kan kompenseras för den ovannämnda effekten genom att tillföras som mest ytterligare 17 miljoner kronor. Enligt Ekobrottsmyndigheten krävs i det fortsatta lagstiftningsarbetet en betydligt mer ingående analys av kostnaderna för myndigheten.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Gabriella Loman deltagit. Verksjuristen Markus Hellsten har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Markus Hellsten

Expedition till
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ju.da@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se